

ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА
ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН
„ДОКТОР“ ПО ДОКТОРСКА ПРОГРАМА
„ФИНАНСИ, ПАРИЧНО ОБРЪЩЕНИЕ,
КРЕДИТ И ЗАСТРАХОВКА“

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ по докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

Изготвил рецензията: доц. д-р Ангел Ефремов Ангелов, катедра „Финанси и кредит“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“

Автор на дисертационния труд: Гергана Костадинова Костова № D010214128, редовна форма на докторантура по докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

Звено, където докторантът е зачислен: Катедра „Финанси и кредит“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов

Тема на дисертационния труд: “Финансово управление на обществените поръчки в българските общини”

Научен ръководител на докторанта: проф. д-р Андрей Захариев, катедра „Финанси и кредит“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научно жури, утвърдено със заповед № 925 от 02.10.2017 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов

Настоящата рецензия е изготвена съобразно изискванията на съществуващия Закон за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд на докторант Гергана Костадинова Костова е една сериозна теоретико - приложна разработка с общ обем от 252 стандартни страници. Тя съдържа 40 графики и фигури, 11 таблици, голям брой формули, като са посочени и цитирани 86 разнообразни литературни източници. В структурно отношение се състои от въведение, три глави, заключение и списък с използваните и цитираните литературни източници. Трите глави са добре балансирани и се намират в логическа обвързаност помежду си. Въвеждащата и заключителната част са представени съобразно общоприетите изисквания.

Дисертацията има ясно дефинирани обект, предмет, цели и задачи на научното изследване, както и формулирана дисертационна теза.

Обект на изследването са обществените поръчки, осъществявани на територията на Р. България.

Предмет на научното изследване е процеса на осъществяване на обществените поръчки от местната власт..

Основната **цел** на дисертационния труд е да се усъвършенства процеса на финансово управление на обществените поръчки, провеждани от българските общини.

Изследователска теза, която развива и защитава автора е формулирана по следния начин: Законодателните пропуски и допуснатите нарушения са предпоставка за неефективно изразходване на общински и европейски средства. Това налага да се анализират, развият и усъвършенстват процедурите за провеждане на обществени поръчки.

Докторантът е добре запознат със състоянието и степента на разработеност на проблема в специализираната икономическа литература, както и на практическите достижения в изследваната от него област. Той стъпва на богат и разнообразен набор от литературни източници. Към дисертационния труд е приложена библиография. Литературните

източници са ползвани добросъвестно и коректно са цитирани, съобразно правилата на научната етика.

Авторът демонстрира възможности да систематизира и критично да осмисля съществуващите научни тези или практически проблеми и на тази основа аргументирано да защитава своя позиция. Това ми дава основание да смятам, че той може успешно да провежда самостоятелно научно изследване.

2. АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА ТЕМАТА ЗА ТЕОРИЯТА И ИКОНОМИЧЕСКАТА ПРАКТИКА

Актуалността на настоящата разработка се обуславя от факта, че всяка година над 10 % от БВП на България и над 25 % от държавните приходи се изразходват посредством осъществяването на обществени поръчки. На територията на ЕС над 200 000 възложители изразходват 14 % от БВП за реализацията на обществени поръчки.

Авторът определя процеса на обществени поръчки като процес на „закупуване“ на стоки или получаването на услуги от държавните органи, местните власти или от търговските дружества, които се разпореждат със средства от държавния бюджет. Докторанта дефинира и целта на всички продължителни процедури свързани със „закупуването“ на стоките и услугите от частния бизнес, а именно: да се осигури ефективното изразходване на бюджетните средства.

В разработката се дава определение и за системата на обществените поръчки в България, като съвкупност от нормативни правила, органи за Финансово управление на обществените поръчки в българските общини, отговарящи за тяхното спазване и отношенията, възникващи между лицата, които извършват подготовката, провеждането и изпълнението на тези поръчки. Стига се до извода, че безпроблемното функциониране на

тази система е предпоставка за ефективно управление и изразходване на средствата предоставени от бюджета и от европейските фондове.

Във връзка с поставената основна цел в дисертационния труд са формулирани следните **задачи**:

- анализ на състоянието и развитието на пазара на обществени поръчки в България;
- анализ на видовете обществени поръчки и процедури провеждани в различните групи български общини;
- дефиниране на основните проблеми и нарушения в областта на обществените поръчки в българските общини;
- дефиниране на пропуските в законодателството позволяващи поставянето на субективни критерии за избор на изпълнител и неефективно изразходване на публични средства;
- приложение на фирмените методи за оценка на инвестиционни проекти в публичния сектор при осъществяване на обществени поръчки;
- изготвяне на универсална методология за избор на изпълнител на обществена поръчка.

Авторът демонстрира познаване в дълбочина на разглежданата проблематика. В процеса на изследването като база се използват достиженията в икономическата теория и практически постигнати положителни резултати на общини при прилагането на обществените поръчки. Авторът има добър научен стил и актуални научни познания, което прави неговото изследване значимо за икономическата теория, тъй като се представят необходими знания за бъдещите специалисти в областта на публичните финанси, както от теорията, така и за тези от практиката.

3. В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД МОГАТ ДА СЕ ОТКРИЯТ РЕДИЦА ПОЛОЖИТЕЛНИ МОМЕНТИ С ХАРАКТЕР НА НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ И ПРИНОСИ

Дисертационния труд има следните изведени и защитени научни и научно-приложни приноси:

П ъ р в о. Очертани са необходимите промени в системата на обществените поръчки за премахване на субективизма при избор на изпълнител на обществена поръчка.

В т о р о. На база на анализа на системата, процедурите и пазара на обществените поръчки в България е дефинирана същността на процеса на осъществяване на обществените поръчки.

Т р е т о. След анализ на процедурите за обществени поръчки, провеждани в българските общини са изведени основните грешки, пропуски и криминални нарушения, които могат да бъдат допуснати на всеки етап от осъществяване на една обществена поръчка. Посочени са и неотложните мерки за борба с корупцията, в следствие на която се нарушават основните принципи, заложи в ЗОП.

Ч е т в ъ р т о. Предложена е методика за избор на изпълнител на обществена поръчка, в сферата на доставките, услугите и строителството, която да бъде на национално ниво, за да се премахне субективният елемент при изпълнението на тази процедура.

4. ЗАЕДНО С ТЕОРЕТИЧЕСКАТА СИ СТОЙНОСТ ДИСЕРТАЦИЯТА ИМА И НЕСЪМНЕН ПРАКТИКО - ПРИЛОЖЕН ХАРАКТЕР.

Тя ще представлява интерес както за теоретиците във финансовата сфера, така и за специалистите, отговарящи за обществените поръчки в нашите общини.

5. ОСНОВАВАНЕ НА ТРУДА НА СЪВРЕМЕННИ НАУЧНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ НАШИ И ЧУЖДИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ

Автора стъпва на богата и разнообразна литература. Това му дава възможност да очертае най-важните насоки, практики и тенденции в изследваната област. Написан на базата най - вече на нашия опит, дисертационният труд е полезен за финансовите специалисти, защото им дава точни и систематизирани знания за същността и обхвата на процедурите, свързани с обществените поръчки в Р. България.

6. РЕЗУЛТАТИ ОТ СОБСТВЕНИ ПРОУЧВАНИЯ

В дисертацията се очертава широк спектър от проблеми с теоретически и приложен характер, по които докторанта взема определена позиция или изказва своето собствено становище. На тази основа се предлагат конкретни идеи и интересни препоръки по отношение системата на обществените поръчки в нашите общини.

7. БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

По отношение на дисертационната разработка нямам съществени критични бележки.

Във връзка със защитата на дисертацията имам един конкретен въпрос към докторанта: какво отличава системата на обществените поръчки в нашите общини от практиката в развитите страни?

Имайки предвид актуалността, значимостта и широкия обхват на разглежданата проблематика, си позволявам да отправя препоръка към автора да продължи проучванията си по проблемите на управлението на общинските финанси.

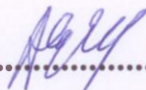
8. ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА

Дисертационният труд представлява завършено научно съчинение и може да се оцени като успешен и полезен както за теорията, така и за практиката. Той отговаря на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ съгласно Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение. Считаю, че докторантът притежава необходимите качества за получаването на тази образователна и научна степен.

На тази основа давам *положителна оценка* на дисертационния труд на тема „Финансово управление на обществените поръчки в българските общини“. Предлагам на почитаемите членове на Научното жури да се присъди образователната и научна степен „Доктор“ на докторант Гергана Костадинова Костова по докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси).

25.10.2017

С в и щ о в

.....

(Доц. д-р А. Ангелов)